

Pestprotocol

Versie oktober 2025

Inhoudsopgave

Pestprotocol.....	1
Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Legenda	3
Wat is Pesten?	4
Bij pesten zijn er 6 rollen	4
Verschil pesten en plagen	6
Pesten is gemeen, mag niet en het moet stoppen.	6
Plagen is vooral een spel en het gebeurt vaak tussen vrienden.	6
De omstanders	6
Gedrag van de pestende speler kan o.a. voortkomen uit	7
Aanpak na signalering	8
Acties van pesters kunnen o.a. zijn	8
Hulp aan het gepeste kind.....	8
Groepsaanpak voorafgaand en tijdens pestgedrag	9
Aanpak van pester(s)	9
Samenwerking ouders, school, kind.....	9
Hoe gaan wij bij Theaterschool Rabarber om met pestgedrag	10
Wat doen wanneer het probleem niet naar tevredenheid opgelost wordt.....	11
Plan van aanpak pest preventie.....	12
Begeleiding ouder(s).....	13
Begeleiding van de gepeste speler door ouders/verzorgers en docenten:.....	13
Begeleiding van de pester door ouders/verzorgers en docenten:	13
Stappenplan	14

Inleiding

Alle deelnemers (spelers) moeten zich bij Theaterschool Rabarber veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen deelnemers, docenten en medewerkers elkaar aanspreken. Door steun en wederzijds respect te tonen stellen we alle deelnemers in de gelegenheid om met vertrouwen en enthousiasme naar Rabarber te gaan.

Pesten is een probleem dat wij onder ogen zien en in onze theaterschool serieus aanpakken onder voorwaarden dat alle betrokken partijen pesten als een probleem moeten ervaren; te weten deelnemers, docerend makers, medewerkers en ouders/verzorgers.

Pesten is uitermate schadelijk voor het geestelijk welbevinden van de slachtoffers ervan.

Theaterschool Rabarber hanteert een pestprotocol. Hierin staat het proces van signalering tot handeling beschreven. We vragen medewerkers, docerend makers, vrijwilligers het pestprotocol jaarlijks door te nemen. Via kanalen als het inschrijfformulier, website en posters worden spelers en ouders/verzorgers op het bestaan van het pestprotocol gewezen.

Legenda

- Deelnemers: *alle kinderen/ jongeren, spelers van de lesklassen, producties en talentenprogramma's die staan ingeschreven bij Theaterschool Rabarber.*
- Docerend makers: *spel-, danstheater-, zang/stem- en gastdocenten (bv. vormgevers, muzikanten).*
- Medewerkers: *In loondienst zijnde professionals als productie, administratie, coördinatoren, afdelingsleiders, schoonmakers, marketing, directie, technici.*
- Ouders/verzorgers: *contactpersoon van de deelnemers (<18jr) die een lesgroep, productie, talentenprogramma bij Theaterschool Rabarber volgen.*

Wat is Pesten?

Pesten is iets anders dan plagen. Bij plagen is er sprake van gelijkwaardigheid, wederkerigheid en van respect voor elkaar. Beide partijen beleven er plezier aan. Bij pesten is er sprake van machtsongelijkheid; er is sprake van een dader en een slachtoffer. De dader richt moedwillig schade aan bij de het slachtoffer. Ogenschijnlijk beleeft de dader er plezier aan om het slachtoffer pijn te doen, maar in wezen is de dader net zozeer slachtoffer van zijn eigen gedrag.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Het verschil tussen plagen en pesten voel je meestal direct aan. Om plagen kun je lachen – van pesten moet je huilen. Pesten komt ook niet af en toe voor, zoals plagen. Pesten gebeurt vaak, soms dagelijks.

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn. Maar ook pesten. Het is plagen als de spelers aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren spelers om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden. Pesten is wel bedreigend. En het gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar of langer achter elkaar. Het kan even over zijn, maar dan begint het pesten weer. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende manier. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd.

Onder pesten verstaan we systematische, herhaaldelijke geestelijke en/of lichamelijke geweldsuitingen van één of meer leerlingen ten opzichte van één of andere spelers. Pesten treedt met name op in situaties, waarin spelers zich onveilig, niet gezien of niet geaccepteerd voelen. Vaak is er sprake van externe druk.

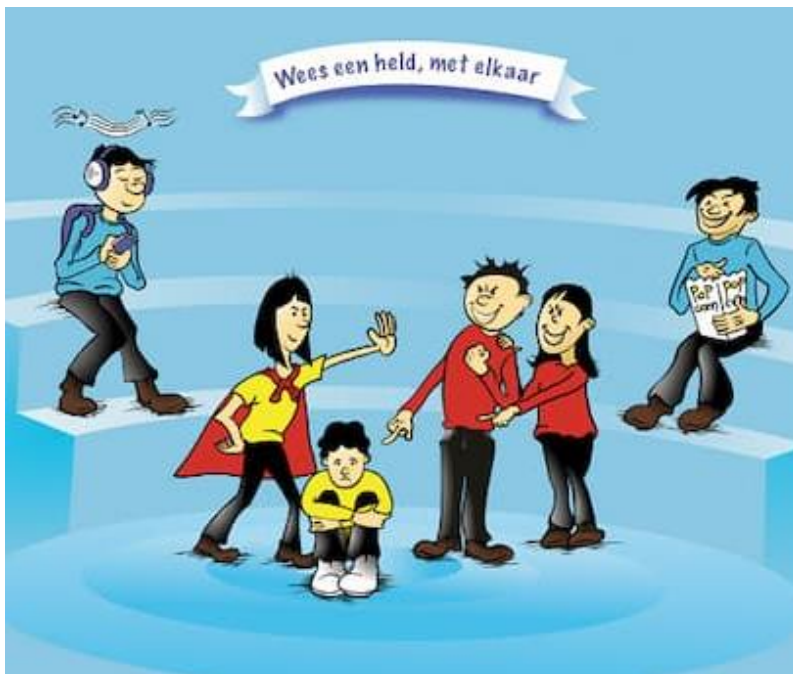
Pesten is uitermate schadelijk voor het geestelijk welbevinden van de slachtoffers ervan.

Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een speler altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd en denk aan online pesten via social media.

Bij pesten zijn er 6 rollen

1. Slachtoffer (geel shirt)
2. Pester (Rood shirt, kort haar)
3. Assistent (Rood shirt, lang haar)
4. Versterker (blauw shirt met popcorn)
5. Verdediger (Geel shirt met cape)
6. Buitenstaander (Blauw shirt met koptelefoon)

Verschil pesten en plagen

Pesten is gemeen, mag niet en het moet stoppen.

- de ene heeft veel meer macht dan de andere.
- steeds dezelfde persoon is de winnaar.
- het slachtoffer is niet in staat zich te verdedigen.
- het slachtoffer loopt schade op, in het gevoel of met spullen of verwondingen.
- de gepeste leerling gaat zich heel ongelukkig en eenzaam voelen.
- er worden vaak andere leerlingen en omstanders bij betrokken.
- gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf wie, hoe en wanneer men gaat pesten).
- is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- de pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Plagen is vooral een spel en het gebeurt vaak tussen vrienden.

- het spel gaat om te kijken of je creatief kan reageren en dat waardeer je.
- het gebeurt tussen mensen die gelijk zijn aan elkaar wat betreft macht.
- er is geen winnaar of verliezer.
- de waardering voor elkaar blijft bestaan.
- de geplaagde kan zichzelf goed verdedigen.
- niemand loopt schade op.
- is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.
- is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.
- wie geplaagd wordt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

De omstanders

De grootste groep in een les- /productieklas waar wordt gepest, is de groep omstanders. Sommigen gedragen zich als meelopers, anderen houden meer afstand, maar allemaal hebben ze weet van pesten. Een belangrijkste zorg van de omstander is dat ze niet zelf het slachtoffer worden. Onbewust zijn ze opgelucht dat er een slachtoffer is; dat vrijwaart hen ervan slachtoffer te worden. Omstanders zijn belangrijk voor pesters. Zij pesten om aanzien te verwerven en hebben de omstanders hiervoor nodig. Slachtoffers voelen zich meestal door omstanders in de steek gelaten. De zwijgende meerderheid wil het eigenlijk niet weten. Omstanders zijn ook verantwoordelijk...

Gedrag van de pestende speler kan o.a. voortkomen uit

- Problematische thuissituatie;
- Een gevoel van buitengesloten worden;
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Het gevoel hebben voortdurend een competitiestrijd aan te moeten gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de groep, klas of in de buurt;
- Gedragsprobleem/stoornis.

Aanpak na signalering

Signalen vanuit het gepeste kind kunnen o.a. zijn

- Staat vaak alleen bij het spelen of wil veel dingen liever alleen doen;
- Is vaak dingen kwijt of komt met kapotte spullen thuis;
- Wil niet meer naar de les/repetitie;
- Vertelt niet (meer) over de lessen/repetitie;
- Laat zich minder horen/zien tijdens de les/repetitie dan voorheen;
- Heeft vaak hoofdpijn of buikpijn;
- Heeft blauwe plekken op ongewone plaatsen;
- Wil niet gaan slapen, wordt veel wakker of heeft nachtmerries;
- Wil niet mee naar buiten bij pauzes;
- Wil bepaalde kleren absoluut niet meer aan;
- Is thuis prikkelbaar, boos of verdrietig.

Acties van pesters kunnen o.a. zijn

- Anderen bij een bijnaam noemen, niet hun eigen naam gebruiken;
- Maken van (zogenaamd leuke) opmerkingen die ten koste gaan van een medespeler;
- Een medespeler voortdurend ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen [negatieve] maken over kleding of uiterlijk;
- Zorgen dat een medespeler geïsoleerd wordt van de groep;
- Buiten opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achtervolgen;
- Naar het huis van het slachtoffer gaan;
- Via social media (apps) negatief benaderen;
- Eigendommen afpakken of beschadigen;
- Schelden of schreeuwen.

Hulp aan het gepeste kind

- Stimuleer het kind om bij beginnend plaag/pestgedrag er eerst zelf uit te komen.
- Stimuleer het kind om met het probleem bij de docent te komen wanneer het er zelf niet uitkomt.
- Help het kind (evt. met externe hulp) bij het werken aan zijn eigen houding en reageren (verbaal en non-verbaal) op het pestbedrag.

Groepsaankpak voorafgaand en tijdens pestgedrag

Maak de leerlingen duidelijk dat:

- Inschakelen van de docent niet als klikken mag worden opgevat;
- Alle spelers de verantwoordelijkheid hebben om het pestgedrag aan te kaarten bij de docent;
- Dat er geen partij getrokken mag worden of meegedaan mag worden met pestgedrag;
- Hulp aan het gepeste kind betekent dat je iemand (volwassene) erbij haalt;

Aanpak van pester(s)

- Zorgen dat het pestende en de gepeste speler in gesprek komen;
- Bewust maken van het gedrag en de consequenties daarvan;
- Helpen om het gedrag te veranderen;
- Duidelijk maken dat pestgedrag niet getolereerd wordt;
- Er kunnen sancties op het gedrag volgen (straffen) passend bij gedrag en fase waarin het zich voordoet;
- Ouders/verzorgers worden op de hoogte gebracht van pestgedrag waarbij wordt verwacht dat ouders/verzorgers de aanpak van school (onder)steunen;
- Rabarber verwacht dat ouders actief meewerken.

Samenwerking ouders, school, kind

- Een goede samenwerking tussen partijen is onontbeerlijk;
- Ouders/verzorgers en Rabarber moeten (zo snel mogelijk) overleg voeren;
- De ouders/verzorgers worden zoveel mogelijk op de hoogte gehouden van de voortgang;
- Rabarber en ouders/verzorgers bewaken hun eigen grenzen;
- De inbreng van de ouders/verzorgers blijft beperkt tot aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van Rabarber. (Dit betekent dat Rabarber het gedrag aanpakt en de ouder/verzorger niet het heft in eigen handen neemt)

Bij geweld - in welke vorm dan ook- wordt de directie ingeschakeld

Hoe gaan wij bij Theaterschool Rabarber om met pestgedrag

- Wij volgen onze visie (zie curriculum) na en dragen deze uit. Binnen de visie is geen ruimte voor pestgedrag.
- Rabarber verplicht zich om alles te doen om pestproblemen te voorkomen. Of pesten wel of niet voorkomt, het onderwerp pesten wordt met de spelers besproken. Dit gebeurt door middel van de gestelde omgangsregels, gesprekken tussen docent en groep en masterclasses.
- De visie is vertaald in duidelijke huisregels, hierin staat onder andere de omgang met elkaar centraal.
- Als medewerkers en docententeam geven we het goede voorbeeld in ons gedrag. Ook van ouders/verzorgers verwachten wij dit.
- Agressief gedrag van docenten, ouders/verzorgers, medewerkers en spelers wordt niet geaccepteerd. Rabarber zal dan duidelijk stelling nemen.
Er wordt direct actie ondernomen wanneer (beginnend) pestgedrag gesignaleerd wordt.
- Als pesten optreedt, moeten docenten [in samenwerking met de ouders/verzorgers] dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten toch weer de kop op steekt gaat Rabarber over tot verdere aanpak. Pestgedrag wordt niet geaccepteerd en alle denkbare maatregelen zullen genomen worden om dit gedrag te laten stoppen.
- Ouders/verzorgers betrekken bij probleemgedrag (zowel van gepeste als pestende speler).
- We verwachten dat ouders/verzorgers volledig meewerken.

Wat doen wanneer het probleem niet naar tevredenheid opgelost wordt

In elke fase staat het ouders/verzorgers vrij om gebruik te maken van de klachtenprocedure of de schoolvertrouwenspersoon of de vertrouwenspersoon van Rabarber.

Stichting Rabarber hanteert een klachtenprocedure waar ongewenst gedrag integraal onderdeel van uitmaakt. Klachten, opmerkingen en vragen kunnen intern gericht worden aan de zakelijk leider van rabarber en aan een extern onafhankelijke vertrouwenspersoon. Beide zullen de klacht zorgvuldig en discreet in behandeling nemen.

Contactgegevens:

Intern vertrouwenspersoon, afdelingsleider Rabarber

Miranda van der Kooy

Email: miranda@rabarber.net

Tel: 06-26414064

Extern, Centrum Vertrouwenspersonen Plus

Anjo Pluijmers of Arnoud Kok

Email: info@cvp-plus.nl

Tel: 070-2600032

Plan van aanpak pest preventie

1. De docerend makers laten zich jaarlijks informeren over pestgedrag en bespreken de uitkomst;
2. De omgangsregels worden aan het begin van het theater lesjaar besproken. De regels worden op een duidelijk zichtbare plaats in de lokalen en theaterschool opgehangen. (De groep kan eventueel als er aanleiding voor is, zelf regels bij bedenken). De spelers kunnen hierop door de docent, maar ook door medespelers worden aangesproken;
3. De regels zijn terugkerend onderdeel in verschillende lessituaties. Elke lesperiode staan een aantal regels centraal;
4. De spelers wordt duidelijk gemaakt, dat als zij geconfronteerd worden met gedrag dat zij als niet prettig ervaren, dit kunnen melden aan de docerend maker. Dit is geen klikken. Ook leerlingen die getuige zijn van dit gedrag kunnen dit melden;
5. Indien er sprake is van pestgedrag dient de docerend maker het volgende te doen:
 - De docerend maker neemt het probleem serieus. Er wordt een gesprek gevoerd met het slachtoffer. Er wordt een gesprek gevoerd met de pester. Er wordt een gesprek gevoerd met omstanders.
 - Verslaggeving van de aanpak en/of afspraken. Actief toezien en handelen. Coördinator van Rabarber informeren, zodat er een samenwerking ontstaat in actief toezien en handelen. Rabarber informeert de ouders/verzorgers van de gepeste en de pester hierover. Samen wordt gezocht naar een oplossing.
6. Bij ernstig en/of steeds terugkerend pestgedrag wordt de directie op de hoogte gesteld. Tevens worden de ouders/verzorgers van de pestende speler op de hoogte gesteld;
7. Er is een plan van aanpak opgesteld en er wordt duidelijk gesteld wie hier deel van uit maakt. Er is een duidelijk doel en tijdspad;
8. Wanneer na waarschuwen en informeren van de ouders/verzorgers, een speler blijft doorgaan met pesten, kunnen sancties als schorsing en uiteindelijk verwijdering van de theater lesklas toegepast worden;
9. Uitvoering ligt bij de eindverantwoording; de directie van Theaterschool Rabarber.
10. Staf en docentenkernteam evalueren 1 x per jaar het pestbeleid van Theaterschool Rabarber.

Begeleiding ouder(s)

Indien gewenst en noodzakelijk zal er aan de ouders/verzorgers die op enigerlei wijze betrokken zijn bij dit onderwerp hulp worden aangeboden. Dit kan o.a. bestaan uit verwijzen naar maatschappelijk werk, coaching, jeugdzorg etc.

Begeleiding van de gepeste speler door ouders/verzorgers en docenten:

- Sterke kanten van het kind benadrukken;
- Medeleven tonen en doorvragen;
- Nagaan hoe de speler zelf reageert;
- Wat hij/zij/hen doet voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of boos worden is een reactie die juist wordt uitgelokt;
- Oefenen van andersoortige reacties;
- De gepeste speler in laten zien waarom een kind pest;
- Laten verkennen welke oplossing hij/zij/hen zelf zou willen;
- Complimenteren als de speler zich anders/beter opstelt;
- De gepeste speler niet over-beschermen;
- Bespreek welke situaties de speler het beste kan vermijden;
- Geef aan hoe de speler het beste kan reageren;
- Leer de speler voor zichzelf op te komen;
- Geef de speler verantwoordelijkheden;
- Stimuleer het ontwikkelen van sociale vaardigheden;
- Schakel indien nodig hulp van externen in;
- Praten met de ouders/verzorgers van de speler waarbij bovenstaande tips besproken worden en waarbij het vooral heel belangrijk is dat de speler weet dat de ouders/verzorgers van hem/haar/hen houden.

Begeleiding van de pester door ouders/verzorgers en docenten:

- Praten en zoeken naar de reden van het gedrag;
- Laten inzien wat het effect is van pestgedrag;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de ander heeft;
- Pesten is verboden op school: wij houden ons aan deze regel! Het wordt niet geaccepteerd!
- Medespeler laten leren, dat het niet meteen kwaad moet reageren;
- Inschakelen van professionele hulp w.o Jeugdzorg, vaardigheidstrainingen, huisarts enz;
- Besteed aandacht aan de medespeler;
- Leer ander gedrag aan;
- Geef het goede voorbeeld;

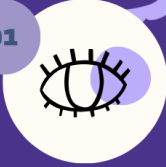
- Ouders/verzorgers informeren en met hen overleggen;
- Duidelijk maken aan de ouders/verzorgers wat het plan van aanpak is en uitspreken dat van de ouders/verzorgers verwacht wordt dat ze de aanpak van Rabarber ondersteunen en er thuis ook mee aan de slag gaan;

Stappenplan

PEST PROTOCOL STAPPENPLAN

01 **Identificeren**

Plagen doe je samen. Je kunt er beide om lachen en stopt wanneer iemand het niet leuk meer vindt. Pesten is gemeen gedrag dat meer dan één keer gebeurt. Het doet een ander expres pijn met woorden, daden of buitensluiten.

02 **Melden**

Wordt er duidelijk gepest of twijfel je, meld het bij de docent. Heb je het gezien bij een ander? Word jij zelf gepest? Ben jij ouder/verzorger van de gepeste of pester? Iedere melding wordt serieus genomen en opgevolgd.

03 **Praten**

De docent spreekt met de gepeste, de pester en eventuele meelopers om te begrijpen wat er speelt. Samen zoeken ze naar een veilige en eerlijke oplossing voor iedereen.

04 **Vastleggen**

De coördinator en ouders/verzorgers worden geïnformeerd, waarna een plan van aanpak wordt opgesteld en de omgangsregels zo nodig worden aangepast.

05 **Herhaling**

Neemt het pesten niet af dan volgen er sancties na overleg met de coördinator en de directie. Bij structureel pestgedrag, worden alle docenten geïnformeerd ter ondersteuning van de aanpak en uitvoering van het beleid.

06 **Schorsing**

Wanneer er geen verbetering optreedt en de fysieke en/of mentale veiligheid van anderen in gevaar blijft, kan dit uiteindelijk leiden tot schorsing of verwijdering van de pester en eventuele meelopers.

Contact

- Vertrouwenspersoon en afdelingsleider Rabarber: miranda@rabarber.net
- Coördinator Dalton en talentenprogramma's: educatie@rabarber.net
- Extern Centrum Vertrouwenspersonen Plus: info@cvp-plus.nl
- Kindertelefoon: www.kindertelefoon.nl

SPELEN, MAKEN, BELEVEN. NIET PESTEN.